Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0408U001290

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 01-04-2008

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Горшков Євген Віталійович

2. Gorshkov Yevgen Vitaliyovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 05.13.23

Назва наукової спеціальності: Системи та засоби штучного інтелекту

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 27-02-2008

Спеціальність за освітою: 8.080404

Місце роботи здобувача: Харківський національний університет радіоелектроніки

Код за ЄДРПОУ: 02071197

Місцезнаходження: 61166, м. Харків, пр. Науки, 14

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.052.01

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет радіоелектроніки

Код за ЄДРПОУ: 02071197

Місцезнаходження: проспект Науки, 14, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61166, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет радіоелектроніки

Код за ЄДРПОУ: 02071197

Місцезнаходження: 61166, м. Харків, пр. Науки, 14

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 28.23.37

Тема дисертації:

1. Класифікація даних в умовах невизначеності на основі гібридних нейро-фаззі архітектур

2. Data classification under uncertainty conditions on the basis of hybrid neuro-fuzzy architectures

Реферат/анотація:

1. Дисертацію присвячено розробці архітектур гібридних нейро-фаззі мереж, методів їх навчання і самонавчання, адап-тивних процедур нечіткої кластеризації для задач класифіка-ції чисельних даних в умовах апріорної та поточної невизна-ченості відносно характеру розподілу та істотного перетину класів. Уперше запропоновано: рекурентні і робастні методи кластеризації в межах імовірнісного та можливісного підхо-дів, що дозволяють проводити кластеризацію за умов пере-тину класів; імовірнісну нейронну мережу з нечітким виве-денням, методи її побудови і навчання; рекурентний метод навчання радіально-базисної мережі на основі еліпсоїдально-го оцінювання, що забезпечує ефективне навчання за умови дефіциту інформації про розподіл збурень; гібридну нейро-фаззі мережу зустрічного розповсюдження і метод її навчан-ня. Вдосконалено методи самоорганізації модифікованої ме-режі Кохонена з можливістю нечіткого виведення і запропо-новано метод попередньої обробки даних шляхом підвищен-ня вимірності вихідного простору. Ефективність цих методів експериментально підтверджена на ряді відомих тестових та реальних задач нечіткої класифікації даних.

2. The thesis is devoted to a research of the hybrid neuro-fuzzy network architectures, learning and self-organization methods, adaptive fuzzy clustering procedures in the problem of data classification under a priory and current uncertainty conditions with respect to the type of data distribution and vastly overlapping classes. Robust probabilistic and possi-bilistic recursive fuzzy clustering methods which allow clas-sification in the conditions of substantial class overlapping; the modified probabilistic neural network with fuzzy infer-ence, network learning and growing methods; recursive learning method based on ellipsoidal approach for the radial-basis neural networks, which provides effective learning un-der the uncertainty conditions about the noise; hybrid neuro-fuzzy counter-propagation network and its learning method are proposed for the first time. Self-organization methods of the Kohonen network with fuzzy inference are improved and the data preprocessing method by increasing of the input space dimensionality is proposed. Experimental results con-firm the efficiency of the proposed methods on a number of well-known benchmarks and the real fuzzy data classification problems.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бодянський Євгеній Володимирович
2. Bodyanskiy Yevgeniy Volodymyrovych

Кваліфікація: д.т.н., 05.13.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Любчик Леонід Михайловичович

2. Любчик Леонід Михайловичович

Кваліфікація: д.т.н., 05.13.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Михальов Олександр Ілліч

2. Михальов Олександр Ілліч

Кваліфікація: д.т.н., 05.13.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Бондаренко Михайло Федорович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Бондаренко Михайло Федорович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Т.А.